

RYTM KONTYNENTÓW - MUZYCZNA PODRÓŻ DOOKOŁA ŚWIATA

SCENARIUSZ ZABAWY

URZĄDZENIE

BĘBNY

● CEL ZABAWY

Odkrywanie różnorodności kulturowej i muzycznej świata poprzez naukę charakterystycznych rytmów z czterech zakątków globu. Kształtowanie koordynacji ruchowo-słuchowej oraz przełamywanie stereotypów geograficznych.

👥 GRUPA WIEKOWA

6-12 lat

● CZAS TRWANIA

ok. 60 min

📍 MIEJSCE

Plac zabaw, park
lub sala (wokół
Bębnow Eugeniusza)

WPROWADZENIE

▲ NARRACJA DLA DZIECI

„Witajcie, Muzyczni Podróżnicy! Zastanawialiście się kiedyś, jak brzmi Ziemia? Każdy kontynent, każdy kraj ma swój własny puls i własną historię ukrytą w dźwiękach. Dzisiaj nie potrzebujemy samolotu ani paszportu, żeby zwiedzić świat – wystarczy nam nasze ręce, otwarte uszy i te wspaniałe bębny! Wyruszymy do gorącej Afryki, zatańczymy na ulicach Brazylii, pocujemy moc japońskich wojowników i złapiemy kubański luz. Zatem... wsiadamy do muzycznego ekspresu! Następna stacja: Afryka!”

▲ PRZYGOTOWANIE STANOWISKA

- ☐ **Bębny Eugeniusza** przygotowane w centralnym miejscu
- ☐ **Sprzęt audio** (np. głośnik Bluetooth + smartfon z przygotowanymi linkami z YouTube).
- ☐ **4 duże, zalaminowane mapy/grafiki:** Afryka, Japonia, Kuba (Karaiby), Brazylia (Ameryka Płd.).
- ☐ **Opcjonalnie:** rekwizyty dla dyrygenta (np. podróżniczy kapelusz, pałeczki).

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

1

EKSPERYMENT ·

ODPRAWA PASZPORTOWA (ROZGRZEWKA GEOGRAFICZNA)

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.
- ☐ 4 mapy kontynentów/państw rozłożone na ziemi wokół bębnow.

INSTRUKCJA

1. Nauczyciel rozkłada mapy jak „stacje” wokół bębnow.
2. Dzieci biegają swobodnie dookoła stacji. Gdy nauczyciel uderzy w bęben, krzyczy nazwę regionu (np. „Japonia!”).
3. Zadaniem dzieci jest jak najszybciej stanąć na właściwej mapie.
4. Krótka wymiana skojarzeń: „Z czym kojarzy Wam się ten kraj? Dziś dowiemy się, jak on brzmi!”.

CEL EDUKACYJNY

Orientacja przestrzenna i wstępne przyporządkowanie geograficzne przed rozpoczęciem edukacji muzycznej.

2

EKSPERYMENT ·

SERCE AFRYKI – DJEMBE (RYTM ZIEMI)

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.
- ☐ Nagranie YouTube: tradycyjna muzyka Djembe z Afryki Zachodniej.

INSTRUKCJA

1. Włączamy nagranie. Nauczyciel opowiada, że w Afryce bębny służyły do przekazywania wiadomości między wioskami – to był ich „internet”!
2. Uczymy się prostego, afrykańskiego kodu: 3 mocne uderzenia (Raz-Dwa-Trzy) + długa pauza (cisza).
3. Dzieci naśladują rytm, uderzając w Bębny Eugeniusza najpierw cicho, a potem głośno, jakby chciały przesłać wiadomość do sąsiedniej szkoły.
4. Tłumaczymy, że Afryka to nie tylko lwy i sawanna, to kontynent o najstarszych, najgłębszych tradycjach muzycznych, w których każdy dźwięk coś znaczy.

CEL EDUKACYJNY

Zrozumienie komunikacyjnej roli muzyki w kulturach afrykańskich oraz nauka trzymania długiej pauzy w muzyce.

3

EKSPERYMENT ·

DYSCYPLINA I MOC – Japońskie TAIKO

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Nagranie YouTube: japońscy bębniarze Taiko (np. grupa Kodo).
- ☐ Pałeczki (lub proste patyki) dla chętnych.

INSTRUKCJA

1. Odpalamy potężne uderzenia Taiko. Nauczyciel pokazuje postawę: stajemy w szerokim rozkroku, plecy proste, pełne skupienie, uginamy kolana.
2. Rytm Taiko to czysta siła i równość: Mocne, równe uderzenia (Raz-Dwa-Raz-Dwa) wybijane z okrzykiem wydechu („HA!”).
3. Dzieci uderzają w Bębny Eugeniusza płaskimi dłońmi (lub patykami), angażując całe ciało. Rytm musi być idealnie miarowy, jak maszerujące wojsko.
4. Omawiamy, że w Japonii muzyka to często medytacja, dyscyplina i szacunek do pracy zespołowej.

CEL EDUKACYJNY

Połączenie muzyki z motoryką dużą, praca nad postawą ciała i dyscypliną rytmiczną (puls równy).

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

4

EKSPERYMENT

TAJNY KOD KARAIBÓW – KUBAŃSKIE CLAVE

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.
- ☐ Nagranie YouTube: kubański son / rumba (wyraźnie słyszalne clave).

INSTRUKCJA

1. Zmieniamy klimat na pełen słońca i luzu. Nauczyciel wyjaśnia, że na Kubie istnieje „magiczny klucz” (clave), na którym opiera się cała muzyka.
2. Uczymy się rytmu synkopowanego (niesymetrycznego): Szybkie 1-2-3 (pauza) 1-2.
3. Najpierw wyklaskujemy go wspólnie, a potem przenosimy na Bębny Eugeniusza, uderzając bliżej krawędzi (aby uzyskać wyższy, jaśniejszy dźwięk).
4. Dzieci próbują grać ten rytm, lekko bujając się na boki – wprowadzamy element naturalnego tańca.

CEL EDUKACYJNY

Zrozumienie i fizyczne odtworzenie rytmu synkopowanego (trudniejszego, nieregularnego), charakterystycznego dla muzyki latynoamerykańskiej.

5

EKSPERYMENT

PĘDZĄCY KARNAWAŁ – BRAZYLIJSKA SAMBA

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza
- ☐ Nagranie YouTube: bateria da escola de samba (np. z karnawału w Rio).

INSTRUKCJA

1. Włączamy bardzo szybkie nagranie samby. Wyjaśniamy, że w Brazylii na bębnach grają jednocześnie tysiące ludzi idących w parady.
2. Rytm to tzw. półrytm, bardzo szybki i motoryczny: Nieustanne, szybkie uderzanie naprzemienne (prawa-lewa-prawa-lewa) z akcentem na pierwszą nutę.
3. Dzieci uderzają w bębny palcami (tzw. „bębnienie deszczu”), grając jak najszybciej, starając się nie zgubić tempa.
4. Nauczyciel dyryguje – pokazuje rękami, żeby grać raz cichutko, a raz z pełną siłą karnawałowego szału!

CEL EDUKACYJNY

Rozwój szybkości i zwinności dłoni oraz umiejętność zmiany dynamiki (głośności) w szybkim tempie.

6

EKSPERYMENT

GLOBALNE JAM SESSION (STARCIE KONTYMENTÓW)

15 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza jako centrum dowodzenia.

INSTRUKCJA

1. Dzielimy dzieci na cztery podgrupy – każda zostaje przydzielona do jednego kontynentu (Afryka/Djembe, Japonia/Taiko, Kuba/Clave, Brazylia/Samba).
2. Nauczyciel (dyrygent) wskazuje po kolei grupy, które zaczynają grać „swoją” rytm.
3. Kiedy dyrygent krzyknie „GLOBALNA WIOSKA!”, wszystkie grupy zaczynają grać swoje rytmy jednocześnie, próbując się usłyszeć nawzajem.
4. Powstaje piękny, twórczy hałas, z którego po chwili naturalnie wyłoni się jeden wspólny, unikalny dla Waszej klasy rytm!

CEL EDUKACYJNY

Polifonia, nauka tolerancji na inne dźwięki, praca zespołowa i muzyczna improwizacja.

PODSUMOWANIE I REFLEKSJA

PYTANIA DLA DZIECI

- Muzyka którego kontynentu była dla Was najtrudniejsza do zagrania i dlaczego?
- Kiedy graliśmy japońskie Taiko, musieliśmy stanąć prosto i być skupieni. Jak myślicie, czy postawa ciała zmienia to, jak brzmi bęben?
- Afrykańskie bębny służyły do przesyłania wiadomości. Jaką wiadomość chciałbyś/chciałabyś dziś wysłać na bębnie swoim rodzicom lub przyjaciółom?
- Co się stało, gdy w ostatniej zabawie zagraliśmy wszystkie rytmy naraz? Czy był to tylko hałas, czy usłyszeliście w tym nową piosenkę?

PODKREŚLENIE WARTOŚCI

- ✦ **Przełamywanie stereotypów** – dzieci dowiadują się, że Afryka, Azja czy Ameryka Łacińska to bogate kultury muzyczne, wykraczające poza proste skojarzenia ze zwierzętami czy krajobrazami.
- ✦ **Inteligencja muzyczna** – praktyczna nauka różnorodnych metrum (równe, synkopowane, szybkie, z pauzą).
- ✦ **Pamięć i koordynacja** – kodowanie rytmu w głowie i przenoszenie go na ruch dłoni (neuroplastyczność mózgu).
- ✦ **Wielokulturowość** – budowanie szacunku do tradycji, które są inne niż europejskie.
- ✦ **Ekspresja emocjonalna** – muzyka pozwala dzieciom "wyrzucić z siebie" nadmiar energii (szczególnie przy japońskim Taiko) w sposób kontrolowany i bezpieczny.

POTRZEBNE AKCESORIA I DODATKI

- **Urządzenie:** Bębny Eugeniusza.
- **Telefon/tablet/głośnik** z dostępem do YouTube'a (playlista 4 różnych gatunków muzycznych).
- **4 wydrukowane i za laminowane mapy** (Afryka, Japonia, Kuba, Brazylia).
- **Grube, bezpieczne patyki** (tylko do modułu japońskiego, by symulować pałki "Bachi").

COŚ CIEKAWEGO "Gadające bębny"

Opowiedzcie dzieciom o afrykańskich „Gadających Bębnach” (Talking Drums). Mają one kształt klepsydry i sznurki na obwodzie. Kiedy muzyk ściska bęben ramieniem, zmienia się napięcie membrany, a dźwięk staje się wyższy lub niższy, zupełnie jak ludzki głos! W niektórych językach w Afryce samo to, czy mówimy wysoko, czy nisko, zmienia znaczenie słowa, dlatego na bębnach można było dosłownie wygrywać „słowa” i całe zdania.